

(ارتقا) نك استانبول و طشره
ایچون بر سنك آیولهسی ۳۲
غروشدز. پوسته بولی مقبولدر.
معالقی بالجله ارباب قله آچیقدر. هر الی قلم
طوتان یازمیلیر. مرکزی باب عالی
جاده سنده «معلومات» اداره خانه سیدر.

Journal illustré IRTIKA

ادبیات . فنون عسکریه . و بحریه .
وناریع و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافعہ و اکتیپه لی فقراندن
باجت مصور جریده در . هر نوع خصوصیات
ایچون غرضه نك مدیری طاهر بکه مراجعت اولنور

Bureaux: 40, rue de la Sublime-Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در
شمس دیلک جمعه کونلری نشر اولنور جریده در .
نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

بزمه شیمدی باقی، اشیاده پرنجیلدر،
مکونات بوشب بکزیور خیالزده؛
بوانجه لکری بالکز قادین حیاتی کورر .
وکوسترنده اودر دیده ملالزده ..

ابراهیم جهدی

هراس هجران

— آریلیرسه ق؟ ..

— یتیم اولور روحم ..

بلرکدن رحیق بوسه آلان
هرتلاقینی دایما موهوم
واوزاق برمسافه هجران

زهر ایدرکن لب خیالده

آریلق !.. بلکه هیچ قارشایه رق !

یوق، بودنیاده قابل اولمایه جق.

اوزاق اولق دکل، علی العاده

یاقین اولمقده ایسته م حتی ...

چونکه اک ازمسافه براوچورم

چونکه آه الاقین یاقینلقده

براوزاقلق دکلدر ؟.. هیهات !

یره باتسین بوتون مسافه، جهات

بوس بوتون بن سن اولق ایستورم .

فائق عالی

الحان رؤیا

٤

ققوش مبهم وسیالی: خنده الوان؛

اوکنده مانی، ییشیل، پنبه برسراب خیالی...

سحر غنوده سماننده، نغمه لر بران؛

یاشار بوساحه خولیاده برجهان ظلال .

بیاض بولوطلرک اوستنده تیره یین قمرک

ضیای باکری ازهاره خنده لر سربر؛

نقاب نور ایله پوشیده بربری سحر

کرر بو عالم الحان و شعر ایچنده .. درین

برانقلاب محاسن اوزاقده آفاق

بوغار تموج الوانه، پرامید وصال؛

بوتون بوتون داغیلیر قارشیشنده خواب لیل!

کواکبک، متبسم، مال اشراق

— ظلام لیله ایچین دیده خفایدر —

بوخنده زاره برر وعد سربدی اوزاتیر.

ع . ناجی

زهره نك تسلیسی

سکر لوننده شام حساسک
راز برور، شغفما، مفتور
بارلایورکن نکه الماسک،
برائیری پیام نورانور

کوکلرک سینئه نجومندن

دوکولور افق تار خولیمه؛

اوزمان برستیره نسیان

چکیلیر احتیاج فردامه .

بویله ای حسن مطلق قدسی

سنی کوردکجه کهکشان — ساکن

بکا کویا پری افلاک

صانیرم برمال دعوتله

— بورونوب مهمیت لیله —

اوزانیر دست آسمانیسی ...

م . نجات

بیله دک قیمتی ...

آه ماضیده قالان برکیجه بی یاد ایتدم

ینه هجرک ایله فریاد ایتدم

متأثر ... نالان ...

نه کوزلدی اوکیجه مشجرده برلشدک

اوزمان آه سنکه اشدک

متشکر ... خندان

مشجرک بلبل اسرارمزی دیکلردی

دل زاردمه بودم ایکلردی

چالقلقلده حیات

ایلمشدی بزه برزم وصال اماده

نه قدر خوش نه قدر ساده

اوده کجدی ... هیهات ! ...

برکیجه خاطریکه کلیدی ؟.. ظل اشجار

ایدیوردی بزه سودا ایثار

کولیوردی مهتاب

اوراده ، تا افقک سیسلی برنده مخمور

قمرک سردیکی آینه نور

بزی ایتدی بی تاب

اعتراف اوراده باشلادی کران کران

سنی سومش ایدم ای غنجه دهان

بنی سودکی سن

اعتراف اوراده بویله فغان ایتدی سکا

« بنی سودکی حیاتم ! عجبا ؟ »

سنی سومشدم بن !..

آه سومک !.. سویوردم ، بو طبعی برحال

اوقدر کجدی حزن روز و لیل

سنی محزون بولدم

بکا سویله بکا ای غنجه ورد امید

نه یه هجرانکی ایتدک تشدید

نه یه بدبخت اولدم ؟ ..

نور دیده م ، کوزلم عطف نکه ایله بکا

یتیشیر ایلدیکنک جورو جفا

آجی ، کور فرقتی

مرحت حسی عجب کله دیی هیچ سکا

سنی یاد ایلیورم بن ... حیف !..

بیلمه دک قیمتی ! ..

محمد جلال

عشق مرده

عشوه سیله کولیورکن ، هر دم ،

کوزلریله سوزیور ، مستیزی !

بنی مسحور ایدیوردی ، ابکم !

آه الا کوزلرینک بر نظری

قلبی اولدیریور ، بی انصاف

بنی مفتون ایدیور ، نازی پری

اوله یانین باقیور ، که دوشکون ...

« سنی سودم ! » دیورم ، مشتاق !

یاشامق ممکن اولورمی اولکون ...

بنی ترک ایلمه برکره دهان

صوکره مأیوس اولورم بن ایدی

قلب نالشکرمی کور ، حیف !..

برکوزل کونده سنکه ای ماه

طولاشیردق شو حزن مشجرده م

کولیوردک .. بنی آغلانک ، آه ! ..

سکا عرض ایتش ایدم عشقی بن

ینه سن قالدک اودم مستیزی

نه ایچون عشقی محو ایتدک سن ؟ ..

محمد اکرم

خیال جانان

غروب ایتش افقده مهر تابان

جهان دیجور ایدی پیرایه پنهان

خیالاتمه عکس روی جانان .

تنور ایتمه بدا ایتدی اول آن

اولوردی لمه ریز اول زلف زرتار

ایدردی قلب و روح نشئه افشان

سوزولمکده کبودی رنگ او چشمان

اولوردی خواب نازدن صانکه بیدار

تعالی ایله یور شوق جنانم
سمای زهته کویا که پرواز
اولور لاهوتیان شوقله رقصان
تجلی ایله یور نور روانم

جهانی قابلا نیجه بر سکونت

اولونجه اختران شب نمایان

کوروندی چشمه مهتاب رخشان

خیال یاره ویردی رنگ زینت

مزن ، لوح بر نور خیالات

معلا ، قصر دل مانند کیوان

ایدر مرغ تم شادانه جولان

مساویدر بکا خاک و سموات

فروغی

مصاحبه اخلاقیه

سوکلی قزم !

اخلاق نسیاه عائد اوله رق سکا یازدیغم

مکتوبک جوانی آلد . عقائده دائر وعد

ایتدیکم تفصیلاتی ایستورسک و اومکتوبم

سنی چوق دوشوندردیکنی سویلیورسک،

بوکا پک مئون اولدم ! چونکه سنده کوردیکم

بوتقکر خاصه سی تکامله اک کوزل بر دلیل ،

اک متین بر سلم تعالیدر . بناء علیه سنی شمیدین

او قودینگی آکلار، متحسلسردن و تهذیب

ذات وصفاته خواهشکرلردن کوردیکمدن

طولای تیریک و اعمالکی ده افکاریکه توفیقی

توصیه ایلم !

اوت قیزم، لوازم حیاتیته نکه طبیعیسی،

اک برنجیسی « دوشونمک » در دنیا یه انسانلر

بالکز عقل و خصائصندن اولان حواس

خمس باطنیه دن باشقه هیچ برشیته مالک اولمیه رق

طوغش ایسه ده بوقوت؛ بوتون احتیاجات

انسانیه بی استحصاله کفایت ایتش و عالمی

بو حال انتظام و مکملیه قویمشدر . جناب حقک

عظمت و قدرته بر دلیل علوی تشکیل ایلیان

موهیه عقل؛ سبب سعادت و سلامت

بنی بشر اولمشدر . انسانیتی ، فلسفه حیات

اجتماعیه بی بودرجه قصویه چیقاران یه

عقلدر مادامکه انسانلرک اک ای سلاحلری ،

خیرخواهلری اک طبیعی آرقداشلری اک

مشفق مربی و مرشدلری عقلدر او حالده آنک

اهمیتی بیلنملی و آکا مراجعتده قصور

ایدلما لیدر .

خلقت آدمدن صوکره تأثیرات هواثیه دن

تحفظ ایچین انسانلرک قوغو قلمر التجا لزومنی

ادراک ایتلری تعقل نتیجه طبیعیسنی اولقله

برابر بدایتی او حالده اولان مساکن

انسانیه نکه بوگونکی مکملیتی دخی عقل

مکتسبک تکاملی سایه سنده در . یه او واسطه

مکمل الام

۱۱

امید محتضر...

بوگون پک زیاده مضطربم. اگر آلمده کی قلم تمامیه مصور حسیاتم اولسه ای دی شوناجیز ساطر لر ، شو نقوش آلام ایچنده بر روح نالانک غریبانه ، بیکسانه العکاس ایدن آوازه اضطرابی ایشیدیلردی . لکن بن بومؤثرات عظیمه بی تصویر ایتک ، اولردن بررباچه سنی شو کاغذ لک سینئه سکون ننده او یوق ایسترن کنده اوقدر بیوک برعجز حس ایدیورم که چوق دفعه لر آلمده کی قلمی ، کاغدی برر کوشیه فیلا نه رقی پریشان ، عاجز ، مقهور آغلا یورم . آه ، بوکوز یاشلری بنم صوک تسلیتکار لردم . اولرده اولماسه بن بوحیات مؤلم ایچنده یاشایه مزدم ، اولوردم . اوح .. نه قدر محزونم . شو حیات غم آلود ایچریسنده بکامصمیمیت روحیه آجیانه ، ونم ایچین برقطره حق . کوز یاشی فدا ایتک تصادف ایسته یه یالکر ، ای ندیعه روح یالکر سنک بکا آخید یغنی سنک بکاتسلیم بخش اولدیغنی ظن ایدیوردم ، وبوکا اوقدر اعتماد ایدیو . ردم که خلاقی دوشونمک ، اوت سزک ایچین بشقه درلو تصور ائده بولنق فکر محجه تعمیری غیر قابل برجنایت دیمکی . فقط ، صوکره سزده بنی ترک ایتدیکر ، سزده بنم آلمری می کدر لریمی آرتیرمقدن بشقه برمکافات گوستر مدیکر . شیمدی بیلسه کر سوکیم ، نه قدر پریشان اولدم . حیاته قارشو اوقدر نفر توخو انم که هر کوردیکم شی بکا بردرلو احساس غوم ، ایتمکن خالی دکل . سندن بشقه بریسنی « بر بشقه چهره بی سومک ممکن اولسه بلکه بوفراد لره محل قالماز قالمزدی ، آزاده آلام اولوردم . فقط بواوقدر امکناک خارچنده که عشقکر هم ایلک وهم صوک عشقم اوله جقدر . امین اول کوزه لم ؛ بن بعشقه اوله جکم ، حیات سودامه سزدن بشقه سی حاکم اولیه جق . بن ذاتاً حیاتک بوی پایان هجران لری ، صدمات قهر آلودی آلتیده آزیلدم . آرتق هیچ برشیته تحمل ایده میه جک برحاله کلدیم . بر عرفان یأس آور ایچنده کر به دیز اولمقدن بشقه برشیته مقتدر دکل . بن خزانی بهار حیاتمه کوردم ، بن اک مخوف فی رطنه لری ، اک قسوت آمیز سکون تری سنک عشقکده کوردم . بوندن صوکره طالع مکده ، حیاتمکده هیچ برمساعده سنه مظهر اولق ایسته میورم . فقط ، ممکن اولسه ، بوتون روحله پرستش ایتدیکم اومائی کوز لیکری مدت عمرمه ایلک و صوک دفعه اولق اوزره یالکر برکره . یالکر بر تانیه جک لب رعشه دارمله یتم ایده بیلسم . آه ! .. ممکن اولسه ...

شریفه

اولغله اشتغالانز یالکر خانه مزه منحصر دکلدر . مقیاس ؛ تاخانه دن دنیای محیط هیئت اجتماعی انسانیه قدر انتقان ایدر . بنسأ علیه خانه سی افرادینه لازم کلان وظائفی ایفادن صوکره مجاور لری آشنالری محتاجی ده دوشونلی اولرده احتیاطاً ایلک ایتلی . چونکه انسان کنج لکنده آخره هر هانکی بر صورتله فائده لی اوله بیلیمک اقتدارینی حائز ایچین کوره بیلیر . فقط اختیاراتی دوری که هر درلو قوت و قدرته وداع ایله کنج لکنده کی محصول مساعیه مکتسبات ذات و صفاتی به التجا ایتک زمانیدر ؛ احتیاط سزلق ایچین پریشانلق دوریدر . بویله براختیار زوالی ، و بیکس قالور . شمدی به قدر کیمسه به نفی اولیان طاقدن بولندوغی ایچین کیمسه طرفندن ده شایسته تقییب و مرحت کوروله مز . انتفاعدن تا امیدالار بوکا اوزانماز ، ایکی ال برباش ایچندر سوزینه مستحق کوروله رک بیکانه کچیلر .

نتیجه کلام قرم انسان کنندی و هر کسی ایو کورمک ایچون اسبابه توسل ایتلی ، وقتی اوصورتله کچیرملی . تکمله چالشملی . بویسه اوامر شرع شریفی طومق و محاسنی دوشونمک ایله اولور . دین ایسه هر مشکلی حل ایدر و هر محسنانه رهبر نجات اولور . جناب حقت بزه عنایتی اولان عقل ایله دستور حکمت اولان کتاب مینه احوال و اعمالی توفیق ایدر سهک سعادت دارینه نائل اولورز . دین انسانلرک حیات معنوسیدر دین هر کس ایچین بر حرص امان اولدوغی کیبی قادینلرک اک امین بر مراجعتگاهی ، اکتمین استنادگاه و تحفظگاهی در . مدنی و بدوی بونجه انسان یغینلری بوحال انتظامده حرکت ایتدیرن هر درلو نزاع و فسادی دفع ایچین حقوق متقابلیه وضع ایدن وافرادیته انسانلی طایتیدیران حلال و حرامی کوسترن ، کنه و نوبی اوکردن ، مکارم اخلاقی تأسیس ایدن احکام دینه در . بر آنا ایچین اک بویوک مکافات ، اک بویوک مسرت آغوش شفقتده بولونان طفل معصومک ایلک سوز به باشلادیغی وقت کلترین دوداقلردن اسم جلالی ، کله توحیدی ایشتمسی اولدوغی کیبی اک باعث مفخرت و وظیفه سی ده بونی کنندیسی تعلیم ایتش اولسیدر . او حالده آنالر موظف اولدوقلری بومهم و باعث حیات و سعادت وظیفه لری حسن ایفا ایده بیلیمک اوزره متکامل و متدین اولمیدر لر دیرم .

بعض کیمسه لر « وقت تقدیر . » مثل مشهوری انکلین جهم مترجم ظن ایدیورلر ، حالبوکه اویله دکلدر . قرم انکلین لر بوحقیقی اسلاملردن آلدیلر ، شریعت اسلامیه دن اوکرندیلر ، اشته « جارالله زحشری محمود » یدی یوز سنه اقدم (المواقیت لاتشتری بالیواقیت) دیمشدر که بونکله وقتک یالکر نقد دکل یا قوتلردن دخی قیمتی اولدیغنی افهام ایتک استه مشدر .

مع مافیه بوده زحشری نک یالکر کنندی محصول فکر و ادراکی اولیوب بلکه شریعت غرای اسلامیه نک احکام مقدسه سی جمله سندنر . قزم برکره دوشون که شریعت لعب و لهوی نه ایچون تحریم ایلمشدر ، هر درلو او یون شرعاً ایچون حرامدر ؛ اشته سر و حکمتی اوزرنده ؛ زیر الهودر . لهوالیه انسانک فائده سز اوله رقی مشغول اولوب طالیدی شیه دینور . ا. کلا شلیدی قزم ؟ دیمک که وقتک قیمتی عالمه اوکرذن ینه دین مبین اسلامدر .

برده قرم انسان نقصانی بیلدیکی کون کامل وجهی بیلدیکی کون عالم اولمش اولور . نهم حضرت ام المؤمنین عایشه رضی الله تعالی عنایه صحابه کرامدن بری (متی یكون الرجل عالماً) دیوشوال بویورمسی اوزرینه (متی اقر بجهله) و (متی اقر باسائه) جواب صوابی بیورمشدر .

هله مادامکه حیاتمز اجتماعی در . باشقه لرینی ده نظر اعتباره آله رقی و قتمزی بر صورتله خوش کچیرمکی دوشونمک که هم معقول اولسون و هم ده باشقه لردن دین عین معامله انسانیتکارانه بکلنه بیلسون .

دها فرائض دینه بی اوکر نه دن ، ماصاله دالان ، تربیه سی کندیسنه عائد اولان کیمسه لک تربیه سنه باقه دن آخرك تربیه سنی تنقید ایدن ، خوش کورنه سی لازمکلنره اولوجهله کورنه دن آخری نظر استخفاف ایله کورن ، تیاترویه کیتمک ایچون چوغنی قوم مشویه امانت و یا مسلط ایدن ، دوکونه کیتمک ، پیاسه یه قاتلمق ایچون امور بیه سنی یوزاوستی برافقه ، زوجنه هر درلو مشکلات و مضایقه بی تحمیه قاتلان قادینلر نه کنندی وقتی ونده آخرك وقتی خوش کچیرمش اولمازلر .

قزم کنج لک وقتی که انسانلرک ایام فعالیتی اختیار لقمه کی استراحتی و دارینده سعادت و سلامتی ایچون دور فکر و مساعیسی تشکیل ایدر . بونلر دوشونلمز ، اوغرا شلماز سه عاقبت بدبختلی انتاج ایدر . وقیله دوشونوب چالشان عالمه سنه قارشو لازم کلن وظائفی ایفا ایدن افرادینی اوکا کوره احضار و تربیه ایدن تام وقتنده محصولات حیاتندن استفاده و راحت ایدر . برده حیاتمز اجتماعی

ایله ایلک دوشونیلن بسیط بر ماده متعاقلاً دوشونلرک عددی ایله متناسباً ترکب و تکوین ایتکده در .

انسانلر اولاً ، جمعیت بشریه ایچنده کی موقع مخصوصلرک احتیاجات و وظائفی ، صوکرده تامین معیشتلری ایچین سلوک ایتدکلری مسلک مخصوص ترقیاتی دوشونمکه بر مجبوریط طبیعیه حس ایدر لر .

تفصیلات مبسوطه دن مستبان اولدوغی وجهله مستلزم سعادت دارین اولان جوهر کرانغایه عقل و عرفاندر . بونک نشو و نمایی ایسه زمان ایله قائم ، وزمانی تشکیل ایدن اوقاتک هر بر دقیقه سنی ؛ بر فضیلت ، بر معرفت اکتسابنه حصر و صرف لازم کلیرکن مع التأسف وقتک قیمتی و قادیلغک وظائف و واجباتی تقدیر ایده مین بعض قادینلرک دوشونجه لری ؛ وقتلری دوشونجه سز کچیرمک ، و بویورنه افنا ایتدکلری عمرو حیاته ، بوش کچیردکلری وقته برده (خوش!) غلاوه سیله عقلانجه وقتی خوش کچیرمک اولور .

هیچ بیلیمورلر که محو ایدیلن بودقیقه لر ذاتاً تکمل و تعالی یه غیر کافی وقیصه اولان عمر بشر اعدادندنر . نفسنه ، عالمه سی خلقنه ، اعدادندن بولندوغی جمعیت بشریه به متعلق دوشونه جک و ایفا ایده جک پک چوق وظائف و خدماتی طوررکن ایشندن کوجندن بی خبر ، صرف وقتی بو غمق ایچین فائده سز و یا خود مضر بر ماصال او قومق و یادیکله مکله مشغول برخانه تصادف ایتدیکنده آنی ایفاظ ایتا بوشنه کچیردیکی بوکولری ؛ امانه سنه چالشیدی بودقیقه لری حالت احتضارنده کمال تحسرله آرایه جغنی و یا خود « نه بیلورم ؟ » ، نه اوکرندم ؟ .. دیه کنسینه کلوب دوشوندیکی کونده هیچ برشی بیلیمه مش ، اوکرنمکه غیر تلیمه مش اولدوغنی غرط تأثرله اکلامقه برابر هیات که بیورده کچن بو آوان قیمندارک کیری کتیر یله میه جکی آنکا افهام ایت !

بنم نقصانم یوق دیوب دوشونمیلر ، اشتغالان قاجانلر ؛ کلدکلری کیبی کیتمک ایسته یلردر . لکن کلدکلری کیبی کیده مزلر ، چونکه معصوم کلدیلر ، بوتنبلک ، وظیفه ناشناسلقله مسئول اوله رقی کیدر لر . امرار ایتدکلری اوقات ایله بر حیات ابدیه به ، بر سعادت سرمدیه به کسب استحقاق ایده بیلیرلرکن ، محروم اولورلر . راحت عدا یتدکلری عطالتک ایسه مقدمه سی مسکننت و نتیجه سی مذلت اولور . حتی طبیعت خلقت دخی بوکا مساعد دکلدر . ایرکچ برکون باشی طاشه چاربار در عقب دوشونجه باشلارو وقتک قیمتی میدانه جیقار سه ده سویلندیکی کیبی ایش ایشدن کیمش بولنور .